

Vi varken kan eller vill

Några bröder kom till Antonius och sade till honom:

"Säg ett ord till oss: Hur ska vi bli frälsta?" Abban sa till dem:

"Ni har lyssnat till skriften. Den duger åt er."

De sade: "Vi vill höra det också av dig fader."

Abban sa till dem: "Om någon slår dig på högra kinden,
så vänd också den andra mot honom."

De sa till honom: "Det kan vi inte göra." Abban sa till dem:

"Om ni inte kan vända den andra till så kan ni väl tåla den första."

De sa till honom: "Det kan vi inte." Abban sa: "Om ni inte kan det,
så låt åtminstone bli att ge igen." De sa: "Det kan vi inte."

Då sade Abban till sin lärjunge: "Gör i ordning lite välling till de
här sjuklingarna. Om ni varken kan eller vill, vad skall jag då göra
för er? Vad ni behöver är bön."

VI VARKEN KAN eller vill.

Det är sällan man hör en sådan ärlig respons i själavårdande samtal som detta samtal mellan Antonius och några bröder. De flesta av oss slingrar oss, kommer med förskönande omskrivningar till varför vi inte lever som vi borde. Varför det inte blir som vi tänkt oss. Varför det finns en så stor diskrepans mellan lära och liv. Vi kanske försvarar oss med hänvisning till mental eller fysisk konstitution, till uppväxtmiljö, till märkliga religiösa traditioner som format oss, till att vi inte fått rätt hjälp eller att vi inte mår så bra.

När fader Antonius visar på vägen till frälsning – att leva efter buden – så levererar inte bröderna några märkliga bortförklaringar varför de inte lyder, deras genomärliga svar är: "Vi varken kan eller vill!" Kanske är det en av fastans rikaste insikter. När vi nu försöker, försakar och fightas så skönjer vi inom oss en djupare vilja eller mer precist formulerat, motvilja, och upptäcker dessutom att vi har en otillräcklig förmåga som förskräcker; vi varken kan eller vill.

Och det är dit vi måste komma. Till den "point of no return" där vi inser att vi faktiskt inte vill eller kan älska Gud och våra medmänniskor. Vad vi behöver, enligt fader Antonius recept, är bön.

Vi behöver alltså hjälp utifrån.

Något som vi inte kan bemästra på egen hand utan i stället en kraft som ges oss. En lite smärtsam men befriande insikt att vi är sjuklingar som behöver vålling, vi behöver få omvårdnad, för utan yttre hjälp går vi under. Därför får vi denna saliga fastedag återigen stava på orden:

Gud, kom till min räddning.

Herre, skynda till min hjälp.

BÖN

Herre, jag bekänner inför dig att jag är kluven i mitt innersta, jag både vill och inte vill följa dig. Djupast sett längtar jag efter att vandra i dina fotspår men jag märker att inom mig verkar också synden så att jag gör det som jag inte vill. Tack för att du på korset befriat mig från syndens och dödens makt och ger mig kraft, genom den helige Ande, att i dag säga ja till dig.

Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Amen.